

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
6984-04

meddelad i Stockholm den 17 november 2008

KLAGANDE

AA

Ombud: Advokatbyrån Gulliksson AB
Box 4171
203 13 Malmö

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Patentbesvärslagens beslut den 28 september 2004 i mål nr 03-014
(bilaga)

SAKEN

Förklaring enligt 72 § patentlagen

YRKANDE M.M.

Yrkande

AA yrkar att Regeringsrätten med ändring av det överklagade beslutet förklarar att översättning och tryckningsavgift har kommit in i rätt tid.

Utveckling av talan

AA anför bl.a. följande. Den fråga som ska prövas i målet är om patentsökanden har iakttagit den omsorg som betingats av omständigheterna. Om så har skett ska åtgärden, i detta fall ingivande av översättning av en patentansökan till svenska (validering), anses vidtagen i rätt tid enligt 72 § patentlagen (1967:837). Enligt den praxis som tillämpas har den frågan kommit att gälla om den för sent vidtagna åtgärden utgör ett isolerat misstag i ett normalt tillfredsställande system. Patentbesvärsl-

Dok.Id 61146

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 5

Expeditionstid
09:00 - 12:00
13:00 - 15:00

Telefon
08-561 676 00
Telefax
08-561 678 20

rätten har ansett att det system som tillämpas hos patentbyrån varit mindre tillfredsställande eftersom patentbyrån bort kontrollera kvitton som sänds i retur från Patent- och registreringsverket (PRV). Det kvitto som PRV returnerar har upprättats av patentbyrån och skickats med försändelserna från byrån. Syftet med denna åtgärd är att patentbyrån ska få bevis om att de handlingar som getts in verkligen har kommit fram till PRV eller att de inte kommit bort i PRV:s interna posthantering. Den aktuella försändelsen skickades aldrig till PRV utan kom i stället av misstag vid posthanteringen hos patentbyrån att sändas till det europeiska patentverket (EPO) i München. Försändelsen kom av denna anledning inte att antecknas på den handling som bifogades försändelsen till PRV och var av samma anledning inte inkluderad i det kvitto som returnerades till patentbyrån. Systemet med hanteringen av valideringar är således tillfredsställande hos patentbyrån. Misstaget har endast bestått i att försändelsen av förbiseende har lagts i fel kuvert.

Patentbyrån har aldrig förut drabbats av någon motsvarande felaktig hantering. Byrån gör ett förhållandevis stort antal valideringar och gav under perioden 1998–2003 årligen in mellan drygt 200 och 370 valideringar. Någon felexpediering har inte ägt rum i något tidigare fall. Med hänsyn till antalet valideringar som genomförts utan anmärkning måste det aktuella misstaget i hög grad anses kunna uppfylla kravet på ett isolerat misstag. Försändelsen har också kommit in till EPO den 6 april 2002, dvs. i god tid före fristens utgång den 9 april 2002.

Mellan EPO och ett par andra nationella europeiska patentverk finns ett avtal om att handlingar som av misstag getts in till EPO respektive ett nationellt patentverk ska anses ha kommit in i rätt tid, även om de getts in till fel myndighet. Patentbyrån har inte fått någon förklaring från EPO varför EPO dröjt relativt lång tid med att underrätta byrån om den felaktiga försändelsen. Om EPO hade reagerat snabbare hade det funnits gott om tid att ge in handlingarna till rätt myndighet före fristens utgång.

Det nära sambandet mellan den nationella svenska patentlagen och bestämmelserna i den europeiska patentkonventionen borde leda till att handlingar som ges in till EPO i stället för till PRV i Sverige ska anses ingivna till rätt myndighet i analogi med bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen och rättegångsbalken.

Proportionalitetsprincipen gör sig mycket starkt gällande i detta fall.

Patentsökanden drabbas av en stor förlust som inte står i någon proportion till det olyckliga men mycket enkla misstag som skett vid ett isolerat tillfälle. Det statliga intresset av att ett patentskydd inte meddelas har inte något egentligt egenvärde, och om ett patent inte beviljas trots att uppfinningen efter en prövning visat sig vara patenterbar leder detta sannolikt till att någon tillverkning och försäljning inte kommer till stånd. Däremot har patentet ett ekonomiskt värde för patenthavaren som inte står i proportion till det statliga intresset att vägra patentskydd. EPO:s besvärsnämnd har tillämpat proportionalitetsprincipen i flera avgöranden. Besvärsnämnden anger i ett par av avgörandena att denna princip har tillämpats i ärenden där en tidsfrist inte iakttagits på grund av en felaktig beräkning av fristen. En enstaka felsändning av ett dokument till ett annat patentverk får anses som ett lika ursäktligt misstag som att göra felaktiga beräkningar av frister, vilket i stället kan bedömas som felaktigheter i kontorsrutinerna.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Analog tillämpning av förvaltningsprocesslagen

I frågan om att tillämpa reglerna i 6 a § tredje stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) och motsvarande reglering i annan inhemsk lagstiftning på den situation som är aktuell i detta mål gör Regeringsrätten samma bedömning som Patentbesvärsrätten.

Förklaring enligt 72 § patentlagen

Av 72 § första stycket patentlagen framgår följande. Om en patenthavare har lidit en rättsförlust på grund av att han eller hon inte har vidtagit en åtgärd hos patentmyndigheten inom föreskriven tid, ska patentmyndigheten förklara att åtgärden ska anses vidtagen i rätt tid, om patenthavaren har iakttagit all den omsorg som har betingats av omständigheterna.

Bestämmelsen fick sin nuvarande lydelse genom lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 1994. Bakgrunden till ändringen var att det fanns en utbredd uppfattning att bestämmelsen i sin tidigare lydelse tillämpades på ett mera restriktivt sätt än motsvarande bestämmelser i andra länder och inte minst inom det europeiska patentverket, även om tillämpningen hade mjukats upp (prop. 1993/94:22 s. 48).

Regeringsrätten har i tidigare avgöranden, bl.a. RÅ 1993 ref. 96, uttalat att Sveriges anslutning till den europeiska patentkonventionen motiverar att vi i vår interna rättstillämpning, inom ramarna för vad som är förenligt

med vår lagstiftning, beaktar den praxis vid tillämpning av motsvarande bestämmelse, artikel 122 i den europeiska patentkonventionen, som kommer till uttryck inom EPO. Båda bestämmelserna syftar bl.a. till att motverka att ett isolerat misstag i ett normalt tillfredsställande system leder till förlust av substantiella rättigheter (RÅ 1993 ref. 96). Det finns en omfattande praxis från EPO i fråga om tillämpningen av artikel 122. Exceptionella omständigheter och isolerade misstag i ett i övrigt tillfredsställande system för uppföljning av frister är de faktorer som tillmäts betydelse (se t.ex. beslut av EPO:s Board of Appeal den 9 maj 2008, mål nr T 1465/07, punkt 18).

Regeringsrätten finner att patentbyråns rutiner för hantering av utgående försändelser och för kontroll av att de nått adressaten i rätt tid varit tillfredsställande. Händelsen på vaktmästeriet och underlåtenheten att kontrollera varför något kvitto inte kommit från PRV får anses vara sådana isolerade misstag som medför att en förklaring enligt 72 § patentlagen ska meddelas.

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten ändrar Patentbesvärslagens beslut och förklarar att översättning och tryckningsavgift enligt 82 § patentlagen har kommit in till PRV i rätt tid.

Sten Heckscher

Eskil Nord

Carina Stävberg

Anna-Karin Lundin

Kristina Ståhl

Lina Törnqvist
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avdelning I
Föredraget 2008-10-15